

UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI

Informació assignatures Grau Antropologia i Evolució Humana

Assignatura: SOCIOLOGIA

Descripció

L'assignatura de Sociologia dins del Grau en Antropologia i Evolució Humana vol ser una introducció a la mirada pròpia de la sociologia. No es pretén proporcionar una visió comprensiva de la disciplina, sinó un punt de partida per obrir les portes a aquesta ciència social i la mirada que proposa a la realitat social, que és indestruïble de la nova mirada pròpia de la modernitat, com en el cas de l'antropologia però en un sentit diferent. Per fer-ho, establirem tres línies d'estudi, òbviament relacionades: una primera que a partir de les principals aportacions que feren els clàssics de la disciplina i les generacions posteriors reflexionarà sobre el context històric en el qual apareix la sociologia i les diferències que podem establir en relació a l'antropologia; una segona que s'endinsarà en els principals mecanismes de funcionament d'allò que anomenem societat des de les eines de la disciplina; i una tercera que clarificarà el tipus de coneixement que proporciona la sociologia.

Objectius i competències

Com es diu en la introducció de l'assignatura i es repeteix al llarg dels diferents materials, la sociologia proporciona una nova perspectiva, una nova mirada, sobre els afers quotidians de la vida. D'aquí que un dels objectius principals sigui aconseguir tant entendre perquè apareix aquesta mirada en el moment que ho fa, i quines diferències presenta si n'hi ha amb l'antropologia, com també adoptar aquesta nova aproximació al món social que desvetlli aspectes ocults de la nostra vida quotidiana i col·lectiva.

Treballarem aquestes competències:

- *Bàsica:* CB3 - Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- *Nuclear de grau URV-UOC:* C4 - Expressar-se correctament de manera oral i escrita en una de les dues llengües oficials de la URV-UOC.
- *Competència transversal:* B1 - Aprendre a aprendre.

A nivell d'organització de l'aprenentatge, l'assignatura constarà de tres unitats, amb els següents objectius d'aprenentatge:

Unitat 1: La dialèctica social

- Desenvolupar una mirada a la relació entre individu i societat, amb les eines de la sociologia, que tingui en compte el seu caràcter dialèctic.
- Aprendre a utilitzar els conceptes que permeten operacionalitzar i dissecionar aquesta relació entre individu i societat des d'una aproximació construccionista.

Unitat 2: Adveniment de la modernitat, ciències socials i sociologia

- Comprendre la impossibilitat d'entendre la ciència social en general, i la sociologia en particular, sense la modernitat.
- Identificar les diferències entre sociologia i antropologia.
- Identificar les línies mestres a través de les quals els clàssics de la sociologia van entendre la modernitat a partir de la divisió del treball, la racionalització i les relacions de producció.
- Entendre allò comú i allò específic de l'origen de les diferents ciències socials.
- Conèixer el lligam entre canvis estructurals i el seu impacte en la consciència que amaguen els conceptes d'anomia, alienació i desencantament del món.

Unitat 3: Què és i què fa la sociologia: mirades sociològiques sobre la crisi

- Reflexionar sobre el que defineix la sociologia segons diferents perspectives.
- Treballar i conèixer l'abast del caràcter crític de la sociologia.
- Diferenciar diverses maneres d'entendre la sociologia segons el seu objectiu últim.
- Contrastar la mirada sociològica a la comprensió d'algun aspecte rellevant del món actual

Continguts

Els mòduls de l'assignatura es poden agrupar en parelles. Una que tracta dels mecanismes de funcionament d'allò que en diem la societat (mòduls 2 i 3), una altra que tracta sobre d'allò que han estat les aportacions fonamentals del pensament sociològic (mòduls 4 i 5), i una tercera, en forma d'introducció i conclusió que fan una iniciació a la perspectiva sociològica, un, i inviten a fer una senzilla aproximació epistemològica a la pràctica de la sociologia, l'altre (mòduls 1 i 6).

Podem dir, doncs, que els mòduls centrals expliquen la sociologia, mentre que el primer i el darrer parlen de la sociologia com a forma de coneixement i adopten, per tant, una perspectiva reflexiva que obliga a prendre una certa distància en relació a la disciplina.

A la vegada, tant el mòdul 4 dedicat als clàssics com les lectures complementàries us serviran per treballar el lligam entre la sociologia i la modernitat, i les diferències entre la sociologia i l'antropologia.

Materials i Bibliografia

El gruix dels materials didàctics dels que ens valdrem estan formats pel Material en paper de l'assignatura de Sociologia (els 6 mòduls i les lectures complementàries), i els articles i textos associats que aporti el professor. Els alumnes també poden utilitzar el Material complementari de Sociologia (web) que trobaran a l'aula, útil per a treballar les activitats proposades al material paper.

Al llarg del curs es recomanarà la lectura o consulta d'altre material didàctic (llibres, articles, pàgines web) que es penjarà al Tauler del professor. Aquest material s'oferirà amb l'objectiu de contrastar, aclarir, consolidar o ampliar els continguts de l'assignatura. També es procurarà ajustar-lo als interessos específics que els alumnes vagin mostrant. Algun d'aquest material complementari serà obligatori.

Pel que fa al material en paper de l'assignatura, aquest ha estat confeccionat amb l'objectiu no de formar professionals de la sociologia, sinó d'oferir una introducció als conceptes i evolució bàsics en aquesta ciència social.

Llibres recomanats per a complementar les lectures obligatòries i treballar l'assignatura:

- Morin, E. (1995) Sociología. Madrid: Tecnos.
- Berger, P.L. (1986) Invitació a la sociologia. Barcelona: Herder.
- Bourdieu, P. i Wacquant, L.J.D. (1994) Per a una sociologia reflexiva. Barcelona: Herder.
- Elías, N. (1982) Sociología fundamental. Barcelona: Gedisa.
- Mills, C.W. (1987) La imaginació sociològica. Barcelona: Herder.

Els llibres de la bibliografia recomanada són diferents tipus d'introduccions a la sociologia, entre els quals es pot triar segons la formació prèvia o els interessos dels estudiants.

El llibre de Peter L. Berger, Invitació a la sociologia, és un complement excel·lent del material paper, com s'adverteix repetidament als mòduls. No només és de lectura amena i entretinguda, sinó d'una enorme riquesa. Una molt bona introducció per a qui parteix de zero.

Pel que fa al llibre de Charles Wright Mills, La imaginació sociològica, és una obra que representà una crítica ferotge a gran part de la sociologia que es feia en el seu moment. Mills fou un sociòleg nord-americà que, tot i morir jove, és un exemple

d'autonomia intel·lectual i pensament crític. Avui dia segueix sent un referent. És també un llibre accessible, tot i que segurament es gaudeix en tota la seva intensitat quan es té un mínim bagatge en la disciplina.

El llibre de Pierre Bourdieu, Per a una sociologia reflexiva, per la seva banda, fa un repàs a través d'una entrevista als posicionaments sociològics d'aquest autor francès, una de les figures de la sociologia de la segona meitat del segle XX. És un llibre fantàstic, tot i que certament dens. És especialment recomanable per als que ja tenen un cert bagatge en la disciplina.

Finalment, hi ha dues altres fantàstiques introduccions d'autor, els llibres d'Edgar Morin (Sociología) i Norbert Elias (Sociología fundamental), dos altres noms en majúscula dintre de la disciplina.

Requisits

No es necessiten coneixements previs específics. L'assignatura està preparada per a explicar la sociologia a un nivell inicial i introductori de la disciplina.

Avaluació

Aquesta assignatura es pot superar per una doble via: d'una banda, a partir de l'avaluació contínua (AC, que constarà de tres exercicis que es faran durant el semestre) i una prova de síntesi (PS) i, d'altra banda, mitjançant la realització d'un examen final (EX). Per a fer la PS cal haver superat l'AC; per fer l'EX no cal haver superat l'AC. La fórmula d'acreditació de l'assignatura és la següent: AC + PS o EX.